

DĄBROWA - LESZCZYNY

gm. ROGÓW

woj. skierniewickie

4306

BIBLIOTEKA

Zarząd Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac. Ogrod.

ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 4306

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

Park, ogród, aleja, zieleni towarzysząca Rodzaj parku/ogrodu: klasztorny, zamkowy, pałacowy, dworski, miejski Czas powstania: lata 30 XX w. Forma stylowa: krajobrazowa Wielkość: 8,44 ha		Nazwa: DĄBOWA LEŚNICZNA Adres: Gm. ROGÓW Województwo: KIERNEWO I CIE Użytkownicy: Państwowy Dom Opieki Społecznej	
---	--	--	--

K R Y T E R I A		0 zły	1 mierny	2 db	3 b. db	4
A Wartości zabytkowe	I.	Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego				
	1. Osie i ciągi kompozycji (relacja z architekturą)		+			
	2. Układ dróg			+		
	3. Stopień przetrwania starodrzewia		+			
	4. Układ wodny i pierw. ukształt. terenu		+			
	5. Zachowanie dawnych elementów architektury i małej architektury			+		
	II.	Wartość układu przestrzennego				
	1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych		+			
	2. Wartość historyczna układu (dawność)		+			
	3. Wartość obiektów architektury			+		
	4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju		+			
	5. Wartości krajobrazowe i estetyczne			+		
	III.	Wartości tradycji historycznej (w sensie potencjonalnych walorów turystycznych)				
	1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi	+				
	Wartości zabytkowe ogółem					14
B Wartości przyrodnicze i ekologiczne	I.	Wartości przyrodnicze i ekologiczne				
	1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów			+		
	2. Drzewa o charakterze pomników przyrody		+			
	3. Intensywność zadrzewienia			+		
	4. Stan zdrowotny drzewostanu		+			
	5. Znaczenie ekologiczne			+		
	Wartości przyrodnicze ogółem					8
Ogólna ocena obiektu					22	

Analizę sporządził:

Data:

Uwaga dotycząca koniecznej bieżącej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych — podać na odwrocie karty!

Uniwersytet Łódzki

Interdyscyplinarny Zespół Naukowo-Badawczy Ochrony Środowiska

90-237 Łódź, ul. Banacha 12, tel. 813-14

Nr tematu ZOS - 12

Nr umowy 210/MR

Data 26 VI 1979

Temat : Katalog zabytkowych parków i ogrodów
województwo skierniewickie

Zadanie : Ewidencja zabytkowej zieleni parku dworskiego
miejscowość Dąbrowa-Leszczyny
gmina Rogów

Autorzy mgr. L. Kucharski ...

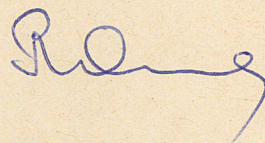
Konsultant

Zleceńodawca Ministerstwo Kultury i Sztuki

Rok wykonania 1981

Kierownik tematu

Kierownik Zespołu

UL, 89/PO... 500

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 4306

BIBLIOTEKA

Zarządu Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac.-Ogród

Nr inw. 4306 dlp
ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78

M E T R Y C Z K A P A R K U - O G R O D U

1.	<u>Adres: miejscowość / dzielnica, ulica, nr posesji/</u> Dąbrowa-Leszczyny		<u>gmina</u> Rogów	<u>Województwo</u> skierniewickie	
2.	<u>Nazwa parku:</u> <u>aktualna:</u> Dąbrowa-Leszczyny		<u>dawna:</u> Dąbrowa		
3.	<u>Rodzaj parku i stan jego zachowania:</u> Park krajobrazowy, zniszczony				
4.	<u>Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń:</u> lata 30-te XX w.			<u>Autor:</u> nieznany	
5.	<u>Powierzchnia parku:</u> Dz. nr 5	<u>Ogółem ha</u> 8,44	<u>w tym wód w ha</u>	<u>Istniejące budynki:</u> 1. <u>O wartościach zabytkowych</u>	
6.	<u>Nr i data rejestru parku-ogrodu</u>	<u>6^a. Opinia Komisji Konserwat.</u>		<u>2. Inne:</u> dwór, budynki gospodarcze	
7.	<u>Użytkownicy obiektu:</u> Państwowy Dom Opieki Społecznej				
8.	<u>Istniejące dokumentacje</u> <u>/data i autor/:</u> brak	<u>1. Pomiar sytuacyjno-wysokościowy:</u> brak		<u>2. Inwentaryzacja zieleni:</u> brak	
	<u>3. Studium historyczne:</u> brak	<u>4. Założenia techniczno-ekonomiczne:</u> brak		<u>5. Dokumentacje branżowe, techniczne</u> <u>i ekspertyzy:</u> brak	
9.	<u>Przeprowadzone remonty:</u>	<u>Budynków</u> -	<u>Parku</u> -	<u>Metrykę sporządził:</u> L. Kucharski <u>Data:</u> 02.1982	

Park dworski w Dąbrowie-Leszczynach
gm. Rogów, woj. skierniewickie

Położenie

Park w Dąbrowie-Leszczynach leży przy bocznej drodze Marianów-Popień, odchodzącej od szosy Łódź-Rawa Maz. na jej 34 km /od Łodzi/.

Krótką analiza historyczna

Do końca XIX w. Dąbrowa wraz z Podlasiem była własnością dworu w Popieniu. Kolejnymi właścicielami jej byli: Wolscy, Jan i Helena Krukowieccy oraz Aleksandra i Karol Sulikowscy /1/. Na początku XX w. Dąbrowa stała się samodzielnym folwarkiem, którego właścicielem był syn Aleksandry i Karola Sulikowskich, Karol. Karol Sulikowski był chemikiem, zaprzyjaźnił się z prezydentem Ignacym Mościckim. Karol Sulikowski przebywał w Dąbrowie do zakończenia II wojny światowej.

Dwór /fot. 1/, użytkowany obecnie przez Państwowy Dom Pomocy Społecznej, został wybudowany w latach 30-tych XX w., w tym ~~xxxxx~~ czasie powstał park wokół dworu /2/.

Po 1945 r. mieścił się tu Ośrodek Zaopatrzenia Robotniczego jednego z łódzkich przedsiębiorstw budowlanych. W 1958 r. powstał w Dąbrowie Państwowy Dom Pomocy Społecznej. Dąbrowę połączono z pobliską wsią Leszczyny i od tego czasu nosi ona nazwę Dąbrowa-Leszczyny /2/.

Charakterystyka stanu aktualnego
i analiza stopnia zachowania układu

Park w Dąbrowie-Leszczynach jest jednym z trzech tego typu obiektów leżących w rejonie miejscowości Popień. Parki w Popieniu i Dąbrowie-Leszczynach przetrwały do obecnych czasów, natomiast park w Leszczynach nie istnieje, został zupełnie zniszczony.

Nazwę Dąbrowa nosiła w przeszłości osada wraz z dworem, nie istniała tu nigdy większa miejscowość. Dwór, w którym obecnie mieści się Dom Opieki Społecznej oddalony jest ok. 2 km na północ od Rawki. Park otaczający go leży na terenie płaskim, pozbawionym zbiorników wodnych i rowów odwadniających. Kształt parku wraz z dziedzińcem gospodarczym zbliżony jest do trapezu. Nie ma tu typowego założenia ogrodowego. Jest rozległy sad, a przy dworze i między dworem a zabudowaniami gospodarczymi znajduje się mały ogród ozdobny.

Wjazd do osady /fot. 6/ znajduje się od strony południowej. W kierunku dworu wiedzie krótka alejka jesionowa. Po ok. 100 m jest to

już zwyczajna polna droga oddzielająca zabudowania mieszkalne od dawnych zabudowań dworskich. Na 140-ym metrze drogi odchodzi od niej w kierunku wschodnim piękna aleja lipowa, biegnąca łukiem w kierunku dworu /fot.3/. Dzieli ją na dwie części przerwa koło dworu /fot.4/. Obszar między tą aleją i zabudowaniami gospodarczymi, leżącymi na północno-zachodnim krańcu dawnego folwarku, zajmuje zniszczony sad, zamieniony częściowo na pole uprawne. Dzieli go na dwie części krótka i wąska alejka na osi dworu. Przy alejce tej, w pobliżu dworu, rosną młode żywotniki, wierzbą płacząca i brzoza. Dalej wzdłuż niej posadzone są młode topole. Przy końcu rosną dwie stare topole czarne odm. włoskiej.

Wzdłuż całej alejki długości, po jej obu stronach, rośnie niski, przycięty żywopłot z ligustru. Symetrycznie do niej rosną trzy piękne modrzewie. W najbliższym sąsiedztwie dworu spotyka się: kępy azalii pontyjskiej, młode żywotniki, cyprysik, kalinę oraz krzewiaste sumaki. Na północ od dworu rośnie duża kępa śnieguliczki z pojedynczymi młodymi robiniami.

Dwie trzecie powierzchni założenia zajmuje sad. Od wschodu otacza go długa aleja lipowa, od południa i północy pas drzew i krzewów, wśród których dominują klony i lipy. Jak już wspomniano północno-zachodni fragment dawnego folwarku zajmują zabudowania gospodarcze. Na obrzeżu dziedzińca rosną ~~sejfy~~ ^{jest} potężne topole i robinie, a z iglastych świerki i trzy daglezie. Daglezia rośnie także w sąsiedztwie dawnych czworaków.

Obecny kształt i kompozycja ogrodu prawdopodobnie niewiele różni się od dawnego układu. Dwór i park ^{jest} dostosowano do potrzeb Domu Pomocy Społecznej. Część parku przeznaczona pod uprawę /w miejsce zniszczonego sadu/, część natomiast nadal pełni funkcję sadu.

Całość ogrodzona jest metalową siatką.

Skrócona inwentaryzacja roślin

1. Azalia pontyjska - *Azalea pontica*
2. Bez czarny - *Sambucus nigra*
3. Brzoza brodawkowata - *Betula verrucosa* 7 szt.
4. Cyprysik groszkowy - *Chamaecyparis pisifera*
5. Dąb szypułkowy - *Quercus robur* 2 szt.
6. Grab pospolity - *Carpinus betulus* 30 szt.
7. Grusza polna - *Pirus communis* 3 szt.
8. Jabłoń domowa - *Malus domestica*
9. Jarzab pospolity - *Sorbus aucuparia* 17 szt.
10. Jełonica Douglas'a - *Pseudotsuga taxifolia* 3 szt.

11. Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior* 26 szt.
12. Kalina koralowa - *Viburnum opulus*
13. Kasztanowiec biały - *Aesculus hippocastanum* 9 szt.
14. Klon pospolity - *Acer platanoides* 24 szt.
15. Leszczyna pospolita - *Corylus avellana*
16. Lilak pospolity - *Syringa vulgaris*
17. Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* 123 szt.
18. Modrzew europejski - *Larix decidua*
19. Morwa biała - *Morus alba* 7 szt.
20. Orzech włoski - *Juglans regia*
21. Robinia akacjowa - *Robinia pseudoacacia* 8 szt.
22. Róża dzika - *Rosa canina*
23. Suchodrzew pospolity - *Lonicera xylosteum*
24. Sumak octowiec - *Rhus typhina* 16 szt.
25. Śliwa lubaszka - *Prunus insititia*
26. Śnieguliczka biała - *Symphoricarpos albus*
27. Świerk pospolity - *Picea excelsa* 10 szt.
28. Tawułowiec kalinolistny - *Physocarpus opulifolius*
29. Topola biała - *Populus alba* 4 szt.
30. Topola czarna odm. włoska - *Populus nigra 'Italica'* 2 szt.
31. Topola osika - *Populus tremula* 1 szt.
32. Topola późna - *Populus serotina* 8 szt.
33. Wicikrzew pomorski - *Lonicera periclymenum*
34. Wierzba biała odm. płacząca - *Salix alba 'Pendula'*
35. Żywotnik zachodni - *Thuja occidentalis*

Rola obiektu w krajobrazie

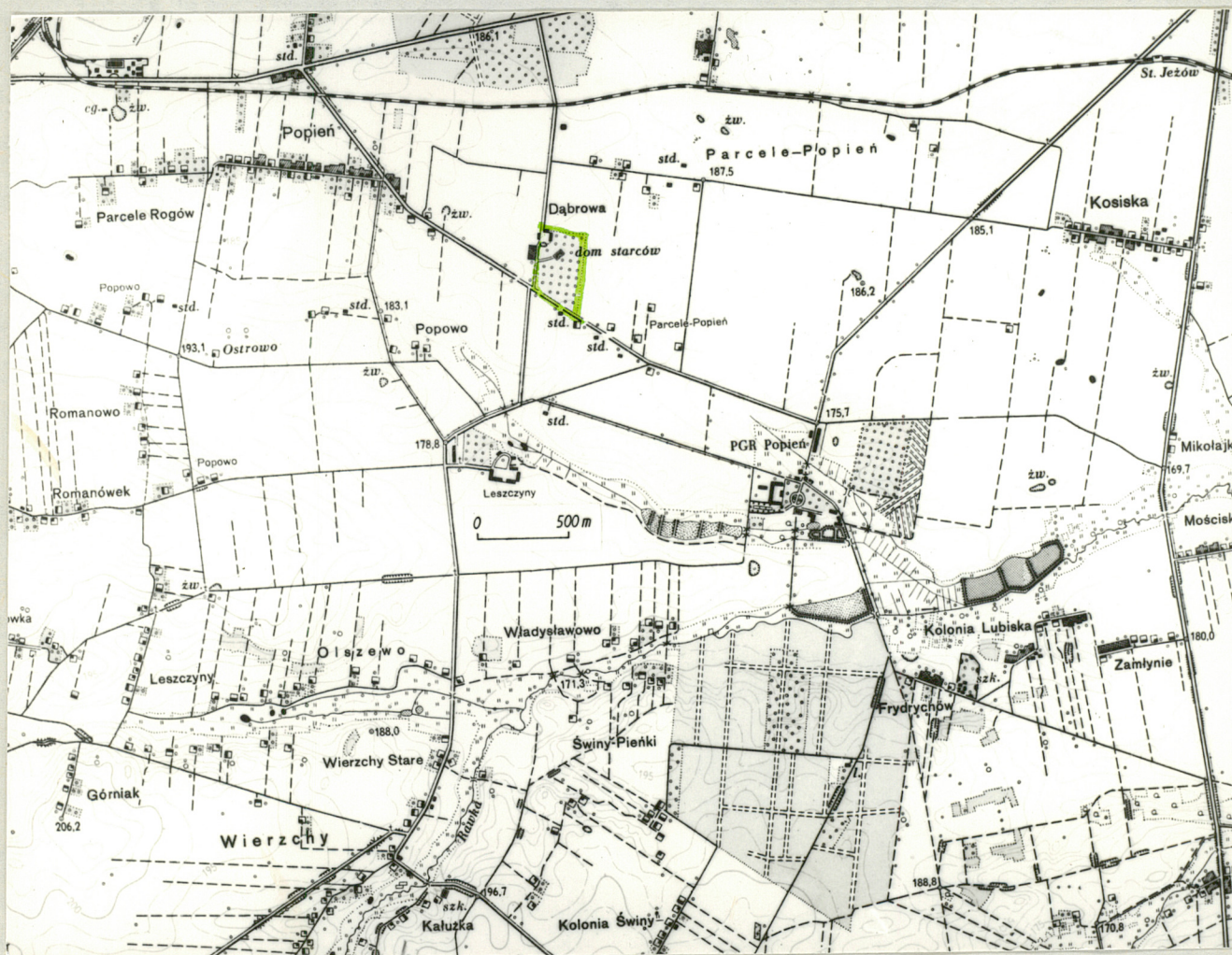
Park w Dąbrowie-Leszczynach jest obiektem trochę zniszczonym i jednocześnie mało wartościowym ze względów architektonicznych. Posiada on jednakże dużą wartość dla pensjonariuszek Państwowego Domu Opieki Społecznej, dla których ^{jest} oazą ciszy i spokoju. Ma on także znaczenie dla miejscowego mikroklimatu: łagodząc skutki dużych skoków temperatury, podwyższając temperaturę i wilgotność powietrza oraz zmniejszając ujemne skutki wiatrów. Nie jest to bez znaczenia dla przebywających tu starych i na ogół schorowanych ludzi.

Wnioski

1. Park w Dąbrowie-Leszczynach proponuje się objąć ochroną konserwatorską.
2. Tereny przyległe do parku trzeba objąć ochroną krajobrazową i ekologiczną.
3. Należy udzielić kierownictwu Domu Opieki Społecznej fachowej pomocy przy konserwacji drzewostanu i rekonstrukcji obiektu.
4. Trzeba także rozwiązać problem ścieków, którymi zanieczyszczana jest południowo-wschodnia część parku.

Literatura

1. Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego ... t.I i VIII.
2. Dane z wywiadu ustnego.

Fot. 1. Dąbrowa-Leszczyny. Elewacja frontowa dworu.
fot. W. Maliński 11.1981 r

Fot. 2. Dąbrowa-^Leszczyny. Widok na dwór ze strony południowo-
zachodniej.

Fot. W. Maliński 11.1981 r

Fot. 3. Dąbrowa-Leszczyny. Fragment alei lipowej wiodącej
do bramy wjazdowej.

fot. W. Maliński

11.1981 r

Fot. 4. Dąbrowa-Leszczyny. Drugi fragment alei kończy się na
północnym krańcu parku

Fot. W. Maliński 11.1981 r

Fot. 5. Dąbrowa-Leszczyny. Stare lipy w alei
fot. W. Maliński 11.1981 r.

Fot. 6. Dąbrowa-Leszczyń. Fragment drogi wjazdowej
fot. W. Maliński 11.1981 r.

LEGENDA DO PLANU PARKU.

	Aktualna granica parku.		Ślady dróg dawnych.
	Pierwotna granica parku.		Drogi założone współcześnie.
	Budynki murowane.		Masyw starodrzewia.
	Budynki drewniane.		Szpalery lub aleje.
	Budynki murowane o wartościach zabytkowych.		Pojedyncze stare drzewa liściaste i iglaste.
	Budynki drewniane o wartościach zabytkowych.		Drzewa uznane za pomniki przyrody.
	Miejsca lub pozostałości budynków zabytkowych.		Masyw drzewostanu młodego.
	Rzeźby parkowe.		Pojedyncze młode drzewa liściaste i iglaste.
	Ogrodzenie trwałe.		Skupiny krzewów.
	Ogrodzenie trwałe o wartościach zabytkowych.		Zywopłaty.
	Ogrodzenie nietrwałe.		Powierzchnie trawaste.
	Bramy i furtki.		Kwietniki.
a/ b/	a/ Aktualne wejście do parku. b/ Dawne wejście do parku.		Osie kompozycji.
	Baseny, fontanny.		Osie widokowe.
	Rzeki, strumienie.		Stanowiska i kierunek wykonania zdjęcia fotograficznego.
	Naturalny zbiornik wodny.		Granice ochrony zabytkowego założenia.
	Naturalny zbiornik wodny zarośnięty szuwarami.		Granice ochrony zewnętrznych powiązań widokowych.
	Skarpy.		Granice ochrony ekologicznej.
	Drogi dawne dobrze zachowane.		

